

ВРАТЦА ВЧЕРА

Брой 10
1 април 2009 г.

Първоаприлско изтупване на архивите

СВЕТЪТ Е
ОЦЕЛЯЛ, ЗАЩОТО
СЕ Е СМЯЛ...
НА ГРЕШНОТО,
БРАНИЛ Е
ЦЕННОТО И ПАЗИ
АРХИВИТЕ ЗА ДА
РАЗЛИЧАВА
ЕДНОТО ОТ
ДРУГОТО!

НЯМА ЛЪЖА, НЯМА ИЗМАМА

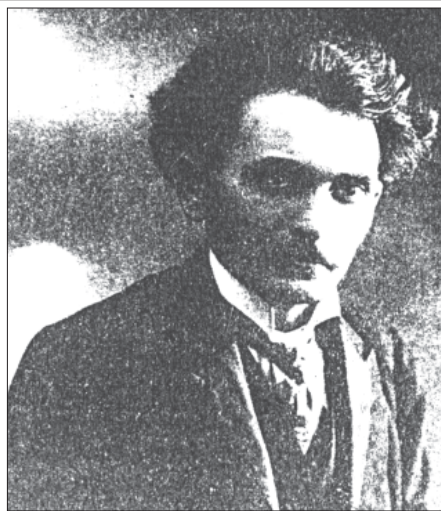
От днес се въвежда вече общоевропейския календар и у нас! За това ще да се добавят 13 дни към месеца априлия, ще рече, днес не е 1 април, а 14 април! Честито европейци!

Враца 1916 г.

ХВАЛА НА ТАКВИЗИ РОДОЛЮБЦИ

Нашия град дава най-евтина вода на гражданите! Водата се дава даром от всемогъщия! Андров напомним, че водата е дар, нужен еднакво с въздуха, който трябва даром и изобилно да се дава. Съветниците изтъкнаха, че водата е основен артикул на живота и като така, трябва да е най-достъпна! В някои градове, до 30 литра по водомери е безплатно. Това е най-справедливо! - изтъкна Н. Мишев. При това културата на населеното място се мери с разхода на вода и за да се привикнат бедните да се къпят, трябва безплатно да се пускат и на баня.

Враца 1926 г.

КМЕТ КАТО МЕД

На Иван Симеонов

*С душа в борби калена,
макар и много млад,
дофтаса от Елена
в клокарския ни град...*

*И дигна си главата-
застана в първи ред,
намери си белята -
избрахме те за кмет.*

*Размахал дух свободен
и чорлава коса,*

*Реши - в градът безводен
да правиш чудеса.*

*С амбицията явна
да сринеш всеки хан,
но улицата главна
да бъде тъй - по план.*

*Събра отбор другари
и почна формен бой
с безводните чукари
и с тузове безброй.*

*Ти беше партизанин-
но тъй сърдечен, благ
и ни един врачанин
не считаше за враг.*

*Та кой ли не почука
на твоите врата?
За пример беше тука
със твоята доброта.*

*Противниците даже
посрещаше с привет!
Ах, кой ще лошо каже
за рунтавия кмет?!*

*А твоите услуги
не хващат се във шлеп,
дали ще има други
достоеен като теб?*

Червен Лиляк 1932 г.

Водната сила е благодатъ божия!

Новата водна дъскорезна на дъ „Вратцата — Варницата“ изработва трупи всекакви дебелини. Сжщо вдига трупи и отъ кжщи. Обработва дъски, джги и пр. на много износни цени.

1 — 2

ул. „Екзархъ Иосифъ“ 35.

Бюро БАЛКАНЪ София

Упжтвания БЕЗПЛАТНО

Телефонъ № 53—57.

ИЗДАНИЕ НА ТЕРИТОРИАЛЕН ДЪРЖАВЕН АРХИВ - ВРАЦА

ИЗВОРЪТ НА БЕЛОНОГАТА

Един турчин закачал една мома българка, която била за вода на кладенчето. Разгневена от замислите и закачките му, тя го ударила по главата с менчето за вода и турчина вследствие удара умрел моментално.

с. Главаци 1939 г.

МАТРИАРХАТ

Дядо Стоян Старейшината имал и две дъщери. И двете били видни и с голям авторитет. За това мъжете им се наименовали на техните имена. Някога мъжът или децата се именували на по-авторитетния от семейството. За Кена се знае, че е била съпруга на Каменчо Кенин, понеже същата е била видна като човек и като жена, то и мъжът й се именувал на нейно име. Втората се казвала Велика и мъжът й бил Вълко Великин, като мъж на авторитетна жена.

с. Софрониево 1905 г.

салона на Д-во „Развитие“
а вечерта многошумната пиеса „1001“ нощ

МИНАЛО НЕЗАБРАВИМО

Танкович, каймакамин във Враца, принудил тукашните турци-владетели на земята да избегат и поканил българи да се заселят. И така първите жители са били един конгломерат от родове с различна кръв по жилите им, с най-разнообразен характер и нрави. При това животът им е бил доста примитивен и заспал, но почвата е била още достатъчно девствена, та е имало хубави лозя, изобилно вино, тлъста паша, изобилно мляко, сирене и вълна. Наоколо гъста гора - сърни, мечки и диви свине обикаляха планината, плашейки волните овчари. Тъй въздишат с горест живите сега старци, скърбейки за безвъвратно отлетелото робско минало.

с. Челопек
1926 г.

Отъ 3 т. м. до недѣля
Голѣмия ориенталски филмъ
◀ Въ градинитѣ
на мохамеда ▶

Д-ВО „РАЗВИТИЕ“ – КИНО

Очаквайте много наскоро най-голѣмия ориенталски тонфилмъ снетъ въ Цариградъ, край Босфора и въ двореца Илдъзъ Кьосъ
СУЛТАНЪ АБДУЛЪ ХАМИДЪ
съ Фрицъ Кортноръ, Адриенъ Еймсъ, Нилсъ Астеръ и 500 източни красавици (баядерки).

ДИВИ РАЗКАЗИ

ФУРЕНЦИ-РАЗБОЙНИЦИ

Селото ни е заселено от незапомнени времена на тъмното минало и забрава. През робството населението не ще да е теглило толкова много от турците, тъй като имало привилегии че е било малко и обградено с гъста и непроходима гора в която се криело в случай на зор - опасност. Войници не отивали в турската армия, данък който не искал да плаща бягал в гора - и така - до освобождението. Тук владеело юмручното право. В буйните непристъпни гори обидения лесно се разправял със своя враг. В целия окръг знаят - фуренци - разбойници.
с. Фурен 1929 г.

РАЯТ НА БРАКОНЦЕРА

Някога в незапомнени времена, но всеки случай не в дълбока древност, на мястото на днешното поселение е била гъста, девствена гора пълна с разнообразен дивеч, между който и рогатия елен. Всред гората имало едно кладенче. Тук като най-удобно място човекът е причаквал изжадените животни и ги е убивал. Тъй като елените-рогачи са изобилствали и правели впечатление със своите рога, затова и мястото получило името си Рогозен - място където е имало рогачи.

с. Рогозен 1928 г.

СЪРВАЙВЪР - LIVE

НЕВИЖДАНО **СЕНЗАЦИЯ** **НЕЧУТО**

ВЪ СЪРДЦЕТО НА
ДЖУНГЛИТЪ

*Несравними тропетни!
Непреодолимо дългенице!
Дългоотрочаната стража!
Излизане вън от границите на цивилизацията. Стрелица дойде човешкото око не е близко до сега. Съвършено различен филм!*

РЕВЯЩО, КРЕЩАЩО ЦАРСТВО НА УЖАСИТЪ И СМЪРТЪТА.

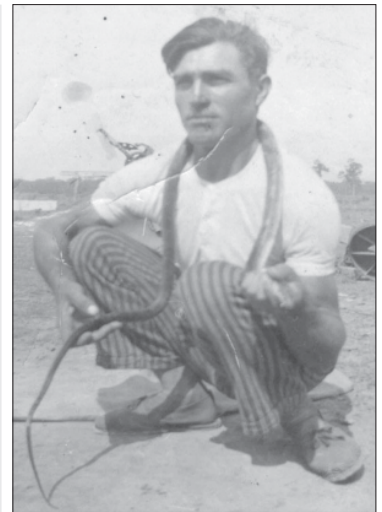
Търби и единствен голям филм излязло от Африка.

КОНГОРИЛА

Тук не е имало никакво село, освен една воденица на някой си Стоян Цокол от Меча поляна с тримата си сина - Иван, Вълко и Петко. Иван бил убит от хайдути, Вълко изчезнал безследно. Оцелял само Петко, който се занимавал с лов на мечки и потомците му и днес съществуват. Хората добри, гостоприемни: като албанци - миролюбиви, като славяни - деятелни, като българи - търпеливи. Оплетня! - 42 къщи, 4 столетници, живот близо до естествения - пролет от всека козя пътека що слиза до селото, тече мяко.
с. Оплетня 1926 г.

Испращам ви да видите пустинята Чако в която царуват зверове и змии. За жалост между тях живеем и ний. Поздравявам ви от това далечно задокеанско свърталище на част от европейски обитатели, от които съм и аз. Никола Йолов.

Чако 1938 г.

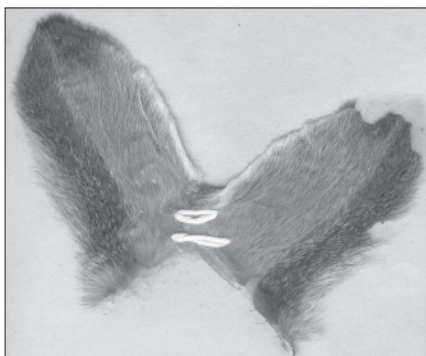
ДЪРВЕНИЦИ

Итсрѣблението имъ е гарантирано чрѣзъ **насекомоубиеца на С. Писанова въ Казанлъкъ.**

Метал. духалце: 2.50 л.;

Дърв. дух. 1.50 безплатно на пощата. Само прахъ по 6 стот. прѣдмѣтъ.

НУ, ЗАЕЦ !!!

НУ ЗАЕЦ, ПОГОДИ!

При нас основен предмет на лова са заеците. А те намаляха застрашително. Не са рядко случаите да се извървят много и много километри, да се ритнат стотици търнове и заек да не подскочи. Няма и яребици - а навред животът гъмжи от хищници, те всички си приличат по своята ненаситност и жестокост - било в обществото на животните или това на хората. Все пак между

животните има и полезни хищници. Нас ловците интересува борбата с вредните хищници. Лисиците се ширят и множат. Големи колко гъски соколи и необезпокоявани от никого вършат своето изстребително дело. А какво правим ние?

Дружинката на село Уровене излезли уж на хайка за лисици, в забранено за ловуване място, а същи-

Сега е време да зарадвате съпругите си с нейния кожух и отървете стопанството от един вредител!

те избили заеците.

Всички наши ловци да се пропият от съзнанието, че всека една кожа, независимо дали е от джуджен или от професор е валута. А известно е и това, че браконьер и лисица кожа не предават. Но вредителите трябва да се намалят.

Враца 1937 г.

ЕШМЕДЕМЕТО- ЕДИН ХУБАВ СТАРОБЪЛГАРСКИ ОБИЧАЙ

Да не забравим и тази година да слагаме ловната трапеза - нашият хубав ловен обичай. Нека всички познаят широката ловна душа!

1939 г.

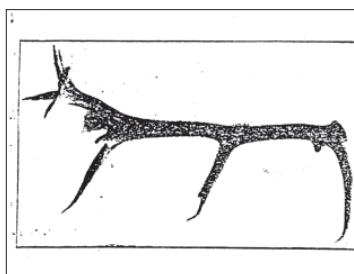

Къде? за пивница „Лиляшката Могила“
ЗАЩО? — Защото е пусналъ екстра **ЧЕРВЕНО ВИНО** — заешка кръвь. А при това има винаги **шкембе чорба** и отлична скара. За компаний при порчка специални бръмбъзъци. Уютна обстановка. Грамофонна музика съ последнитъ шлагери. Бърза прислуга и чистота идеална.
 2—3

Изтрѣбвайте пернатитѣ хищници и тѣхнитѣ яйца.

НА МЛАДИТЕ ЛОВДЖИЙСКИ БУЛКИ

Събуди ме либе, утрин рано.
Пушка дай ми на юнашко рамо!
Ей наднича слънце- светли взори
багрят с румец върхове сънливи.
А ловецка чета иде в двори
с шум и песни, с викове звънливи.
Волно фърка дух с криле орлови,
Дух отърсил злоба и окови,
А по друми във тихи дъбрави
с шум и глуми четата отива-
сладък там е залька корави,
свеж ни въздух без вино опива.
Цял ден бродим по цветни поляни
по килим от здравеца разстлани.
Цар в палати шарки като тез не знае
що очи ни срещат на шир из ливади.
Там, свободен дух над нас витае,
дух на младост прави всички млади.
Там сред дебри, дето бог живее
крепнат сили и сърдце здравее,
та във къщи вечер кат се върна
с мъжки сили гръд е закипяла-
щом от вратни твоите устни зърна,
ще узнаеш либе, що не си узнала!

ЕЛЕНОВИ РОГА

за заклчалки, дръжки, полюлеи
необходимо украшение за всяка
ловна къща и ловни канцеларии
във неограничено коли-
чество и на килограмъ
продава

С. КЛАНКОВЪ

Плъвенец, VII кварталъ

Най-сетне проведе се дебат в общината, кое е луксозно

куче - което стои в къщи за удоволствие или скита из града. Съветника Кърстеняков защити възгледа, че от самата дума луксозно се разбира, че това е породистото куче, което стои само за лукс в къщи, което се украсшава и къпе, което стои на юргана, а не онова което стои на двора или под сайвана и е верен другар на ступанина и стража на къщата му. Съветника Върляков заключи, че щом не е ловджийско или овчарско, а стои в къщи, то кучето е лукс. Ние ловците сме доволни, защото се разбра какво е ловчийското куче, което служи за онова удоволствие, което си прави всеки ловец - преследва вредителния дивеч. С което се освободи от налагане на такса. Макар че ясно е, че такса за луксозно куче в общината така или иначе не е постъпвала и няма да постъпи, а времето прекарано в дебати струва на общината 400 лв.

Враца 1929 г.

Гостилница „ЧУЧУЛИГА“ (Ловния домъ) — Враца

Както честити на своите клиенти Христовото Възкресение, искрено имъ пожелава щастливо прекарване на голѣмия празникъ.
Съдържателъ. Ил. КЪРЛОВЪ

ГОЛИ СА НАРОДИТЕ БЕЗ КНИГА

А войниците като неграмотни не можеха да изпращат писма на родителите си и диреха некой грамотен да напише на домашните им. А и близките им - и те неграмотни, трябваше да напущат работата си и да дирят грамотен човек да им прочете писмата.

с. Дупни връх 1916 г.

Приятел в нужда се познава

ПОПРАВЯ с ъ
гаранция
Скъсанитѣ ГАЛОШИ
Ангелѣ Рачевѣ
Вратца

ДО ГОСПОДИНА ОБЛАСТНИЯ УЧИЛИЩЕН ИНСПЕКТОР

Въпроса е за облеклото. Оголех. Разбирайте пълната смисъл на тая дума. Летото прекарах по гащета, не защото работата ме задължаваше да ходя тъй, а защото немам панталон. Но ето вече идва есен, учебни занятия, зима и така не може - по гащета. Да оставим настрана всяка формалност за етикеция и пр. Зимата иска своето - дрехи! А нема откъде. Останахме на произвола на съдбата като същи изгнанници. Молим да получим по-скоро плат за дрехи!

Т. Петрунов-прогимназиален учител, Враца 1944 г.

МАГАЗИНЪ
„ЮНИОНЪ ПАЛАСЪ“
подъ хотелъ Ю. Паласъ

Едничкия по рода си въ
цѣла България.

Еlegantния свѣтъ се снабдява съ ризи по поржчка и готови отъ най-финитѣ английски и чехски зефири, чорапи, тиранти, яки, връзки и всички фини галантерийски стоки само отъ

Магазинъ Юнионъ Паласъ
на
А. САБАТОВЪ

ГОЛ В РЪКАТА С НОЖ

Чест имам господин Кметте да ви донеса, че нарошенията на нарошителете стават по-вече ношно време и ние не можеме да ги спрем с голи ръце, че нарошителете имат манари в своите си ръце, а в нашите нема нищо; та затова ви моля най-покорно да земете мерки по-скоро да ни снабдите с оръжие и дрехи, та да можеме стоя ношно време и заловиме нарошителете и ставиме актове за нарошението. Ако вие не направите това по-скоро, ние не можеме стоя на виялицата голи и без оръжие, па затова ще бъдете вие отговорни!

Врачански общински
горски стражар
Йордан Китов 1919 г.

СЕГА Е ВРЕМЕ ← — →
— → **ДА СИ ПРИГОТВИТЕ**
за зимата, фланели, чорапи, гети, ржавици и др.
— **Голѣмъ изборъ на износни цени предлага** —
Т. ИВАНОВЪ — (Вестн. агенция) Враца

5-КО КАБААТЛИЙСКИ
Магазинъ „ИЗВОРЪ“ Магазинъ
(срещу банка „Веслецъ“ — гр. Враца)
За прѣздницитѣ съ намалени цени
ОКЕАНЪ
отъ сукнени и филцени шапки, ризи, обувки, галоши и шушони, таблени кревати, каскети, стѣклария и всекакъв видъ гарфюми и сапуни разни галантерийски стоки.

Издава се по спешност поради отсъствието на общинския глашатай по болезнени причини

Прекратява се търсенето на работници с надница от 30 лева с общинския барабан! Такива не се намериха! което ще рече, че хора без работа и с нужди в града ни няма!

Враца 1922 г.

ЗАПОВЕДИ

Заповед 280 от 16 юни 1901 г. „Понеже из улиците и площадите взеха да се скитат много кучета, то на реждам собствениците да си ги държат вързани, както е според чл. 64, т. 21 от Закона за градските общини. В противен случай всички празноскитащи кучета ще се премахват.

Враца 1901 г.

За налог върху луксозните кучета се определя по 3 лева на куче, каквито има в града ни 13-14. Но луксозни коне няма и поради това не се предвижда такса за облагане, каквато има за натоварените кола и добитъци, каквито товарни добитъци гражданите имат доста.

Враца 1908 г.

Със заповед 85/18.IV.1914 г. Врачанския горски инспектор Вълчев и главния лесничей Ал. Мечкарски назначиха частен ловен надзирател при врачанското ловджийско дружество „Сокол“.

Враца 1914 г.

ГЛОБИ

Определя се специална глоба от 10 лева за повреда, причинена от луксозно куче, понеже мнозина ходят по улиците с кучета, които правят различни пакости на дюганджиите.

Враца 1893 г.

Глобявам Димитър Луканов със сумата от 100 лева, загдето на 16 април т.г. не е вързал кучето си и което е скъсало панталоните на Антон Царски от същото село.

с. Козлогуй 1938 г.

Градският съвет обсъжда какви мерки да се вземат срещу кражбите, които се увеличиха след унищожаването на кучетата.

с. Козлогуй 1960 г.

Ловенъ и рибарски речникъ.

1. *Варанякъ* — младъ дивечъ.
2. *Вепъръ* — (воперъ — Дебърско), мъжки глиганъ.
3. *Голишарче*, голишаръ, голаче, голакъ, — току-що излупено младо пиле или много старигъ орли, чийто пера сж окапали отъ старостъ и гледани, хранени, отъ по-младитъ.
4. *Гюдженъ* (турско) — поръ, черенъ поръ или младо зайче.
5. *Гюргенъ таукъ*, (турско) — дървена кокошка (изт. Бълг.), тетерка, рѣсарка, глуха кокашка, парпалѣщарка, лѣщарка.
6. *Дзвиска*. (Г. Джумайско) — едногодишна женска сърна.
7. *Ждрапалецъ*, подполошка, препелица, преперица, пеперуга (Соф.) пърпелица (Врачанско) — пжтпждъкъ.
8. *Жъркавецъ* — пръшлякъ — стрепетка, малка дропла.
9. *Изпорче* — животно, на което майката е умрѣла или убита, а то извадено отъ утробата чрезъ разпаряне.
10. *Коконоска*, гаганоска — *Gallinago gallinago*, бекасица, небесна козг.
11. *Крѣвница* — стрѣвница мечка.
12. *Трѣвница* — нестрѣвница мечка.
13. *Куна*, кунада, самсаръ-бѣлка (*Mustela foinea*).
14. *Лисия* (Самоковско), скрамлецъ (Алж. Челебийско) — лисица.
15. *Роглавецъ* — рогачъ, мъжки еленъ.
16. *Самецъ*, самотнякъ — старъ мъжки изоставенъ глиганъ.
17. *Танчукъ*, — бекасъ.
18. *Тахталия* (турско) — гривякъ (сѣв. и изт. България).
19. *Цвѣрлица*, гачъ — чакржкчлийк, (*Anas creca*).
20. *Щенче* (Г. Джумая), бизаля, бизалия (Драма) — животно сукалче, бозайниче; въ Дювленско съ това название именува въ менно мечето-сукалче (щенче).

Парижъ, 21.VI. 1927 г.

Събралъ Н. Радевъ.

ОБЯВИ И РЕКЛАМИ

Пречистено и декуску-
тирано

ЛЮЦЕРНОВО СЕМЕ

мѣстно производство по
цена за кооперации
33 лв. кгр.

ЕСПАРЗЕТА

КРЪМНО ЦВЕКЛО

ЕКЕНДОРФЪ и МАМУТЬ

КРЪМНИ МОРКОВИ

и СУДАНКА

при **БЪЛГАРСКОТО ЗЕМЛЕ-
ДЪЛСКО ДРУЖЕСТВО, ул.
Гладстонъ 69.**

УРОЖАЙ

От Врачанската агрономна област съобщават, че само за една седмица са дали отлична жътва от сгодявки. Начело с околнските агрономи на Враца и Кула, сгодили са се и ред учители и учителки от земеделските училища. Цъфти ли прочее изкуството на земеделието, то ще цъфтят и всички други изкуства. **Враца 1936 г.**

Списание „Женидба“

СЪДЪРЖА: Досегашни резултати. Десетъ хиляди предложения. отъ българки, чехкини, французойки, немцойки, италиянки, америкайки и българки. Броятъ: 10 лв. Исакъ Селиктаръ — Бр. Миладинови № 38 — София.

ЗА ПРАЗДНИЦИТЪ
Голѣмъ изборъ на картички
при
ЙОЦО НАЙДЕНОВЪ книжаръ гр. Враца
ул. „Възнесенска“

„През 1962 г. Бяхме 8 млн,
през 1970 - 8,5 млн. Де-
мографите предвиждат 10
милионния българин да се
роди около 1990 г.“
В. „ОФ“ 1972 г.

Ето ви три вида най-модни и същевременно най-удобни чепици. Първия е отъ крокодилска кожа и крокъ, втория отъ водна змийска кожа, а третия отъ едра змийска кожа и шевро.

**ВЕСЕЛАТА КУКУРИГОВ-
СКА ВЕЧЕРЪ, отложена по бо-
лезнени причини, ще се даде
на 25 мартъ т. г. въ д-во „Раз-
витие“.**

Ще участвуватъ: **Борю Зев-
зекъ, Въринъ, Миленковъ,
Джибъ, Ив. А. Волний** и вси-
чки мѣстни кукуриговци.

БЕЗПЛАТНА ПРОМОЦИЯ

*Открито писмо
в редакцията*

Дедо владика - добър ден! Аз като бех надарен да се жена четири пъти - 3 пъти плащам венци и 3 пъти плащам опела, 12 кръщенета на вашата религия. Миналата зима се ожених за четвърти път и вия ми разрешихте, но днес съм обеднел. И дедо поп ми казва да се венчая и прав е и той, но пари нема. Та като тъй мола да ми отпуснете този брак безплатен...

*Нетко Гермезов,
с. Борван 1937 г.*

ВРАТЦА ВЧЕРА

Старателно изтупнал архивите **ВЕСЕЛА ПЕЛОВА**

Излиза
благодарение
на вестник
„ВРАЦА ДНЕС“

**Top
Design**

Предпечатна
подготовка

Калин МЛАДЕНОВ